

LIBRIS

We know
books

© Editura EIKON

București, Calea Giulești 333, Sector 6
cod poștal 031310, România

Difuzare / distribuție carte: tel/fax: 021 348 14 74
mobil: 0733 131 145, 0728 084 802
e-mail: difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: tel: 021 348 14 74
mobil: 0728 084 802, 0733 131 145
e-mail: contact@edituraeikon.ro
web: www.librariaeikon.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GRECU, IGNATIE

Stihuri : la unii sfinți de preste ani / Ignatie Grecu. -

București : Eikon, 2023

2 vol.

ISBN 978-606-49-1057-8

Vol. 1 : Septembrie-februarie. - 2023.

- ISBN 978-606-49-1058-5
821.135.1

DTP: Mihăiță Stroe

Editor: Valentin Ajder

IEROMONAH
IGNATIE GRECU

STIHURI

LA UNII SFINȚI
DE PRESTE AN

I. SEPTEMBRIE-FEBRUARIE

E I K O N

București, 2023

LBRIS

We know
books

SEPTEMBRIE

Fragment de mozaic
din Catedrala Sfânta Sofia
(Constantinopol).

„Când Soarele, ochiul zidirilor, în luna aceasta vine asupra zodiei Cumpenii și se potrivește ziua cu noaptea, ce bucurie nu pricinuieste la toți de obște! Pentru căci fiind cea mai întâiu a toamnei, și mai împodobită și mai bogată de tot felul de roade, îndestulează pe toți și îi face a uita ostenețile zădufului verii trecute și îndeamnă a se apuca de ale anului viitor cu bună nădejde.”

Întru această lună, corabia lui Noe, după încetarea potopului, a stătut pre munții Ararat.

În zilele ei, marele prooroc Moise, după ce a primit a doua oară tablele legii, pogorându-se din munte, a avut fața atât de proslăvită, încât nu au putut evreii să caute spre dânsul.

Întru dânsa, s-a început cortul mărturiei în Muntele Sinai.

În zilele ei, Arhiereul cel mare o dată în an intra în Cortul cel mai dinlăuntru, care se numea Sfânta Sfintelor și aducea jertfă mai întâi pentru sine, apoi pentru popor, care întru această lună se aduna în Ierusalim și se curăța de păcatele a tot anul, aducând arderea cea de tot Domnului.

Și pentru că întru dânsa s-a sfințit prea luminata și prea slăvita Biserică a lui Solomon și Sicriul Legii s-au adus într-însa.

De la această lună se începea numărul ce se întindea până la 50 de ani, după porunca Domnului, că numărând 7 săptămâni de ani, din care se adună 49 de ani, prăznuiau anul al 50-lea, care se numea la dânsii Jubilar (Iovileos).

(...)

Prima zi a acestei luni se prăznuiește, pentru că Domnul nostru Iisus Hristos în ziua aceasta (care se prăznuia și de Romani, căreia August Cezarul a pus începerea Indictionului, pentru pricina dajdiilor de la supuși) a intrat în Sinagoga Evreilor și a citit cuvintele Proorocului Isaia, care s-au împlinit întru Dânsul, precum scrie Luca Evanghelistul.

(*Mineiul lunei Septembrie*, ediția a II-a,
București, Tipografia Cărilor Bisericești, 1908)

Luna lui septembrie are zile 30, ziua are ceasuri 12, și noaptea ceasuri 12.

În ziua dintâi începutul Indictului, adică a anului nou bisericesc.

STIH:

*Lină, înconjurarea anului, dă-mi-o mie, Hristoase îndurate,
Și mă luminează cu ale Tale cuvinte dumnezeiești arătate.*

Întru această zi, Preacuviosul Părintele nostru SIMEON STĂLPNICUL (+459).

STIH:

*Pe stâlp ca pe Cruce, Simeon răbdător
trupul și-a înălțat,
Mereu cugetând la cer, rugându-se neîncetat.*

*

*Lăsând Simeon cea de pre stâlp ședere,
A aflat în cer odihna cea fără de durere.*

*

*Simeon cel ce dintru înălțimea stâlpului la cer privește,
În ziua întâi a lui septembrie de pre pământ la cer călătorește.*

DESPRE TÂLHARUL CARE S-A POCĂIT
LÂNGĂ STĂLPUL SFÂNTULUI SIMEON.

Un oarecare tâlhar din Antiohia, Ionatan cu numele, pe mulți oameni îi ucidea pe drumuri și prin case, tâlhărind și năvălind năprasnic prin sate și prin cetăți. Și nimeni nu putea să-l prindă, deși mulți îi pândeau calea, că era puternic și foarte viteaz, încât nimeni nu putea să-i stea împotrivă. Deci,

s-a pornit toată Antiohia și a trimis ostași ca să-l prindă, iar el, neputând să se ascundă de dânșii, ca un leu fugind de la fața celor ce-l urmăreau, a alergat în ograda Cuviosului Simeon și, apucându-se de stâlp, ca păcătoasa de picioarele lui Hristos, plângea cu amar. Deci Sfântul a strigat către dânșul, de sus: „Cine ești, de unde și de ce ai venit aici?” Iar el a zis: „Eu sunt Ionatan, tâlharul, cel ce am făcut toate răutățile, și am venit aici ca să mă pocăiesc de păcatele mele”. Acestea grăindu-le el, iată au năvălit de la Antiohia ostașii care-l căutau pe el, strigând către Cuviosul: „Dă-ne nouă, Părinte, pe vrăjmașul nostru, tâlharul, că, iată, în cetate și fiarele sunt gata să-l mănânce”. Răspuns-a lor fericitul Simeon: „Fiii mei, nu eu l-am adus pe el aici, ci Dumnezeu, Cel ce voiește pocăința lui, l-a povățuit aici. Deci, de veți putea intra înăuntru, prindeți-l pe el, că eu nu pot să vi-l dau, că mă tem de Dumnezeu, Care l-a trimis la mine”. Acestea auzindu-le ostașii și neîndrăznind nu numai să intre în ogradă, ci nici un cuvânt să zică împotrivă, s-au întors cu teamă și au spus toate în Antiohia. Iar tâlharul a petrecut șapte zile lângă stâlp, căzând la rugăciune către Dumnezeu, mărturisindu-se și plângând cu plângere mare, cât și cei ce erau acolo, văzând pocăința și plângerea lui, se umileau. Iar după șapte zile, a strigat către Sfântul: „Părinte, îmi poruncești să mă duc?” Iar părintele i-a zis: „Oare, te vei întoarce iarăși la lucrurile tale cele rele?” Iar el a răspuns: „Ba nu, Părinte, ci vremea mea a sosit”. Și așa, vorbind cu dânșul, și-a dat duhul său la Dumnezeu. Iar ucenicii Sfântului Simeon, vrând să îngroape pe tâlhar lângă ogradă, iată, mai-marii oștilor veniră de la Antiohia după tâlhar și începură a striga: „Dă-ne nouă, Părinte, pe vrăjmașul nostru, de care toată cetatea s-a cutremurat!” Răspuns-a Cuviosul: „Cel ce l-a adus pe el la mine, Acela, cu mulțime de oaste cerească a venit și l-a luat la Sine, curățit prin pocăință; deci nu mă tulburați pe mine”. Acestea auzindu-le acei dregători și văzând pe tâlharul mort, s-au înspăimântat și au lădat pe Dumnezeu, Cel ce nu voiește moartea păcătosului. Și, întorcându-se ei, au spus în cetate cele ce au auzit de la Cuviosul și cele ce au văzut.

(Din Proloage)

Tot întru această zi (1 septembrie), adormirea lui ISUS al lui Navi (+1400 î.Hr.).

STIH:

*Pre soarele carele odinioară alerga Isus l-a oprit din mers,
Părăsindu-l de a-l mai vedea, pe Soarele mării cu dor L-a ales.*

Tot întru această zi (1 septembrie), pomenirea Cuviosului nostru Părinte DIONISIE EXIGUUL, care se tâlcuiește Dionisie cel Mic sau cel Smerit (+545).

STIH:

*Socotit-ai curgerea timpului și-a mântuitoarei vremi,
După lumina care s-a arătat strălucind la Betleem.*

Tot întru această zi (1 septembrie), pomenirea Sfințelor femei Mucenițe Fecioare și a lui AMMUN Diaconul, dascălul lor (+320-323).

STIH:

*Pre fecioarele cele la număr de două ori câte douăzeci,
Nici focul, nici sabia nu le îngrozește,
Ci mai vârtos Mire pre Fiul lui Dumnezeu le pricinuiește.*

STIH:

*Ammun cu luminată podoabă se-mbracă,
Pentru că, iată, cu bucurie de trup se dezbracă.*

Întru această lună (septembrie) în 2 zile, pomenirea Sfântului Mucenic MAMANT (+275).

STIH:

*Nou Avel s-au arătat nouă azi,
Mucenicul Mamant cel prea viteaz.*

*

*Cu laptele cerboaiței te-ai hrănit, se zice,
În munți petrecând, Mamant, mucenice.*

*

*Ca o mlădiță tânără de măslin
Împrejurul mesei celei dumnezeiești,
Ca un fiu al celor ce-au umblat
În Calea Domnului, pururea ești!*

Tot întru această zi (2 septembrie), pomenirea celui dintru Sfinți Părintelui nostru IOAN Ajunătorul (Postitorul), Patriarhul Constantinopolului (+595).

STIH:

*Ca un preaînțelept ierarh și blând luminător,
Cu toiagul Sfântului Duh ai păstorit pe popor.*

Notă: Este primul patriarh al Constantinopolului care a primit numele de Patriarh Ecumenic.

Tot într-o această zi (2 septembrie) Sfântul EVTIIHIE, răstignit fiind, s-a săvârșit.

STIH:

*Evtihie voină a urma Domnului cu grabire
Asemenea cu El suferă a Crucii răstignire.*

Tot într-o această zi (2 septembrie), Sfântul MELANIP de foc s-a săvârșit.

STIH:

*Deși după nume ceva negru avea Melanip,
În foc aruncându-se a luat alt chip.*

Tot într-o această zi (2 septembrie), Sfânta PARTAGAPI în mare s-a săvârșit.

STIH:

*O, Partagapi, deși mori înlăuntrul mării,
Află în cer marea cea adâncă a îndurării.*

Într-o această lună (septembrie) în 3 zile, pomenirea Sfântului Sfințitului Mucenic ANTIM, Episcopul Nicomidiei (+304).

STIH:

*Proslăvindu-te Domnul după moarte, perii capului ți-au înflorit,
Sfinte Sfințite Mucenice Antime, de sabie când te-ai săvârșit.*

„Sfântul Antim se aduse legat către Maximian, zăcând acolo de față toate uneltele cele de muncă (tortură), și, de vreme ce îl întrebară, mărturisi cu îndrăzneală și slobod pe Hristos. Întâi îi zdrobiră coastele, apoi îl râniră cu fiare arse și-l întinseră gol deasupra unei gastre, adică hârburi, și-l bătură cu toiege și încălțându-l cu încălțări de aramă arse în foc îl goneau, și-l legară la o roată, și apoi îi tăiară și capul, și, tăindu-i-se, îi răsări păr...”

(Din Sinaxar)

Tot într-o această zi (3 septembrie), Sfinții Cuvioși NEOFIT și MELETIE de la Mănăstirea Stânișoara (sec. XVII).

STIH:

*Suitu-s-au pe scara cea tainică până la cer,
Cuvioșii Neofit și Meletie de la Stânișoara.*

Într-o această lună (septembrie) în 4 zile, pomenirea Sfântului Sfințitului Mucenic VAVILA, Arhiepiscopul Antiohiei celei Mari, și a celor împreună cu dânsul Sfinții trei prunci, care prin sabie s-au săvârșit (+252).

STIH:

„– Hristos îmi este putere, Dumnezeu și Domn tare”
Strigai, Vavila, înaintea divanurilor celor amenințătoare.

Tot într-o această zi (4 septembrie), Sfântul Prooroc MOISE cu pace s-a săvârșit (+1351 î.Hr.).

STIH:

*În vijor, în nor și-n pară de rug,
Moise a văzut pe Cel fără de trup.*

*

*Despărțind Marea Roșie cu toiagul cel sfânt,
Moise a dus pe popor la fâgăduitul pământ.*

Într-o această lună (septembrie) în 5 zile, junghierea Proorocului ZAHARIA, tatăl Mergătorului Înainte (sec. I).

STIH:

*Pentru Dumnezeiescul, abia născutul Miel,
În tinda Bisericii Zaharia este junghiat și el.*

Tot într-o această zi (5 septembrie), pomenirea Sfântului Sfințitului Mucenic AVDEI, Episcop de Hormizd, în Persia (+424).

STIH:

*Paharul lui era mâna făcută căuș
Și băutura apă ce din piatră țâșnea.
Cu toiege de trandafir pline de ghimpi
Râni ca flori i-au semănat pe tot trupul.*

Într-o această lună (septembrie) în 6 zile, pomenirea minunii celei prea mari ce s-au făcut în Colossele Frighiei de Arhistrategul MIHAIL.

STIH:

*Mihaile, gândule, la Biserica ta puternic te-ai arătat
Și potopul gârlelor cel de cufundare ai încetat.*

*

*Mihail, povățuitorul gândurilor,
A șasea zi a mistuit curgerea gârlelor.*

ÎNTR-O ACEASTĂ ZI (6 SEPTEMBRIE), POMENIREA CUVIOSULUI PĂRINTELUI NOSTRU DAVID, CARE MAI ÎNAINTE A FOST TÂLHAR.

Acest sfânt și cuvios, Părintele nostru David, a fost mai înainte tâlhar, în pustie viețuind, multe răutăți făcând și pe mulți ucigându-i, cum nimeni altul acest fel de rău n-a făcut. Că avea sub porunca sa însoțitori, mai mult de treizeci, și cu dânșii făcea tâlhării. Iar odată, șezând cu dânșii în munte, s-a gândit la viața sa și, temându-se foarte tare de Dumnezeu, că a făcut atâtea răutăți, a lăsat pe toți cei ce fuseseră cu dânșul și s-a dus la o mănăstire și, bătând la poartă, a ieșit portarul și i-a zis lui: „Ce voiești?” Iar David i-a zis lui: „Vreau să fiu călugăr”. Deci, mergând portarul, a spus egumenului de dânșul. Și, venind egumenul, l-a văzut pe dânșul că este om bătrân și i-a zis lui: „Nu vei putea răbda, de vreme ce frații au multă osteneală și mare înfrânare, iar tu ești acum cu alte obiceiuri și poruncile mănăstirii nu le vei putea păzi”. Iar el se ruga, zicând: „Le voi face, numai primiți-mă pe mine”. Iar egumenul se lepăda, zicând: „Tu nu vei putea”.

Atunci a zis către egumen: „Să știi, părinte, că eu sunt David, mai marele tâlharilor. Drept îți spun ție că pentru aceasta am venit la voi, ca

să-mi plâng păcatele mele. Iar dacă nu voiți să mă primiți, apoi cu jurământ vă spun că mă voi duce la lucrul meu cel dintâi și voi aduce cu mine pe tâlbarii pe care îi am și pe toți vă voi ucide și voi risipi mănăstirea voastră”. Deci, auzind aceasta, egumenul l-a luat pe el în mănăstire și l-a tuns pe el și i-a dat chipul îngeresc.

Și a început a se nevoi cu înfrânarea și a se purta cu smerenie și pe toți cei din mănăstire, șaptezeci de călugări, i-a ajuns și totdeauna pe toți aceștia îi învăța și tuturor spre sporire le era. Iar odată, șezând el în chilie, i-a stat înaintea Gavriil Arhanghelul, zicându-i lui: „Davide, te-a iertat pe tine Domnul de păcatele tale, și acum vei face minuni”. Iar David a spus către înger: „Nu pot să cred aceasta, că m-a iertat pe mine de acele multe păcate ale mele, în atât de puțină vreme, că sunt păcate grele și mai multe decât nisipul mării”. Iar îngerul i-a zis lui: „Eu nici pe Zaharia preotul nu l-am cruțat, că nu mă credea pe mine că va avea un fiu și i-am legat limba lui spre iertare, ca să creadă cele grăite de mine, iar pe tine oare te voi cruța? Așadar, de acum să fii fără grai!” Iar David s-a închinat și a grăit către înger, zicând: „Când eram în tâlhărie și necuvioase lucruri făceam și vărsam mult sânge, atunci nu mi-ai legat limba, nici nu m-ai omorât, iar acum, când vreau să slujesc Domnului și să-I aduc laudă, limba mea o legi, ca să nu grăiesc?” Deci, i-a zis îngerul: „Să grăiești când vei slăvi pe Dumnezeu și te vei ruga Lui, după rânduială, iar în afară de aceasta să taci!”

Iar, pe urmă, David multe minuni, cu puterea lui Dumnezeu, a săvârșit, pe orbi a luminat, pe șchiopi a umbla i-a făcut, îndrăciți a vindecat și cânta în biserică la rugăciune, iar un alt cuvânt nu putea grăi. Iar cel ce mi-a spus mie, acela a zis: „Eu l-am auzit pe dânsul și l-am văzut și ne-a fost tuturor de folos”.

(Din Proloage)

Întru această lună (septembrie) în 7 zile, Sfântul EVPSIHIE de sabie s-a săvârșit.

STIH:

Evpsihie către sabie cu suflet bun a fost pornit,
Bucurându-se că-și jertfește sufletul Celui ce l-a zidit.

„Acesta a fost născut și crescut în Chesaria, împărățind Adrian preste Romani; carele după ce a murit tatăl său, botezându-se și împărțindu-și toată averea la săraci, l-a prins domnitorul Capadochiei și strujindu-i coastele l-a băgat în temniță.

Și întărindu-se prin arătare de înger, iarăși îl spânzurară și-l munciră rău. Și mai apoi de toate i-a tăiat capul; se zice că în loc de sânge a curs lapte și apă din tăietură.”

(Din Sinaxar)

Întru această lună (septembrie) în 8 zile, Nașterea Preasfintei Stăpânei noastre, Născătoarea de Dumnezeu și pururea Fecioara MARIA.

STIH:

Să se bucure cerul și pământul să se veselească:
Astăzi s-a născut nouă pruncă dumnezeiască,
Toiag din rădăcina lui Iesei, curat și preafrumos,
Răsărind floarea mântuirii noastre, pe Hristos.

*

Încordează harfa, scriitorule de cântări, și spune,
cântând sub cerul împodobit de astre,
– Cine este Fecioara care s-a născut de curând?
– Este Maica lui Hristos Dumnezeu, hrănitoare a vieții noastre,
Pe care, se cuvine și noi să o mărim cântând!

*